

„Žurku sacīkste”: Ticība, kas cilvēku pārmaina

Bet, kad Jēzus nonāca Filipa Cezarejas robežās, Viņš vaicāja Saviem mācekļiem un sacīja: "Ko ļaudis saka par Cilvēka Dēlu, kas Viņš esot?"

¹⁴ Un viņi atbildēja: "Citi saka: Jānis Kristūtājs, citi: Ēlija, vēl citi: Jeremija vai kāds no praviešiem." ¹⁵ Viņš uz tiem sacīja: "Bet ko tad jūs par Mani sakāt, kas Es esmu?" ¹⁶ Tad

Sīmanis Pēteris atbildēja un sacīja: "Tu esi Kristus, dzīvā Dieva Dēls." ¹⁷

Un Jēzus atbildēja un viņam sacīja: "Svētīgs tu esi, Sīmani, Jonas dēls, jo

miesa un asinis tev to neatklāja, bet Mans Tēvs, kas ir debesīs." ¹⁸ Un Es tev saku: tu esi Pēteris, un uz šās klints Es

gribu celt Savu draudzi, un elles vārtiem to nebūs uzvarēt." ¹⁹ Un Es tev došu Debesu valstības atslēgas; un,

ko tu siesi virs zemes, tas būs siets arī debesīs; un, ko tu atraisīsi virs zemes,

tam jābūt atraisītam arī debesīs."

²⁰ Tad Viņš Saviem mācekļiem pavēlēja, lai tie nevienam nesaka, ka Viņš ir Kristus. ²¹ No tā laika Jēzus iesāka Saviem mācekļiem rādīt, ka Viņam vajagot noiet uz Jeruzālemi un daudz ciest no vecajiem un

augstiem priesteriem un rakstu mācītājiem, un tikt nokautam, un trešā dienā augšāmcelties.

Daudziem cilvēkiem dzīve ir „žurku sacīkste” – a rat race, kurā cilvēks strādā ļoti grūti, bet neliekas, ka tiek uz priekšu. Žurku sacīkstei līdzīgas dzīves vienīgais mērķis liekas it kā būtu darbs pats; citādi tādā dzīvē nav mērķa, nav panākumu, nav jēgas. Tā ir tikai nemitīga skriešana, nemitīgas pūles, kuras neved cilvēku nevienu soli tālāk uz priekšu.

Teiciens „žurku sacīkste” izcēlās no laboratorijas eksperimentiem, kurās pelītes nemitīgi skrien ritenītī, dzīdamas šo ratiņu, bet pašas, protams, netiekot uz priekšu. Reizēm, lai piedāvātu motivāciju, pelītēm bija dota kāda godalga, kāds kriptiņš ēdiena, ja tās turpina skriet šajā ritenī. Dažreiz, ar šo apzīmējumu arī nosauca

eksperimentus ar laboratorijas pelītēm, kuros pelītes skrien caur kādu labirintu, lai redzētu, vai tās var specifiskas lietas un darbus iemācīties. Kaut gan parasti šādos eksperimentos lietoja laboratorijas pelītes, šādus eksperimentus nosauca ar šķietāmi prastāku un, pelītēm droši vien apvainojošu, nosaukumu – žurku sacīkste. Katrā ziņā nosaukums „žurku sacīkste” apzīmēja eksperimentu, kurā pelīte, vai cits dzīvnieciņš, grūti strādā, ilgi strādā, dzenas pēc kādas godalgas vai kārdinājuma, bet nekad to pilnīgi nenasniedz, un, visnozīmīgāki, netiek uz priekšu – skrien tanī pašā vietā, vai atkārtoti vienu un to pašu eksperimentu reizi pēc reizes.

Daudziem cilvēkiem dzīve ir kā žurku sacīkste. Darba darīšana vien liekas kā dzīves mērķis; panākumi ir gaistoši, reti un nenožīmīgi; liekas, ka lai gan ātrāk un ātrāk skrien, tomēr nenāk mērķim nemaz tuvāk. Tādai dzīvei nav saprotamas jēgas, un liekas ka nav nozīmes.

Kad cilvēks atrodas šādā žurku sacīkstē, tad ir patiesi tikai divas izvēles: turpināt, vai pārtraukt un vairs nepiedalīties.

Vairums cilvēku nevar savu žurku sacīkstei- līdzīgu dzīvi pārtraukt. Viņi neredz citas iespējas savā dzīvē. Daudzi arī ir paši pārāk iesaistīti žurku sacīkstes vīlinoša godalgu iegūšanā. Viņu dzīves stils un dzīves izvēles ir viņus piesaistījušas pie žurku sacīkstes pienākumiem: parādi, mantu kāre, karjēras kāre, pašvērtības izjūta, un daudz cits piesaista pie žurku sacīkstes godalgām, un līdz ar to piesaista cilvēku pie žurku sacīkstes darba neželīgā tempa, lielām laika un enerģijas prasībām.

Tādiem cilvēkiem žurku sacīkstes dzīve var būt ļoti destruktīva: agrāk vai vēlāk, daudzi zaudē savu veselību, savas ģimenes, savus draugus. Viss tas notiek, jo žurku sacīkstes darba dalībnieks ir jau sen zaudējis savu dvēseli. Kā viens gudrinieks ir vērojis, ja pat tu žurku sacīkstē esi uzvarētājs, tu arvien esi žurka!

Vienīgā iespēja sevi izglābt no žurku sacīkstes ir – nokāpt no šī nebeidzamā dzināmā ratiņa, vairs nepiedalies, atrodi citus mērķus,

atklāj citu dzīves nozīmi, saredzi sevi un savu dzīvi no citas perspektīvas un izproti dzīves svētību.

Man liekas, ka tas ir kristīgās ticības īstais mērķis: *pārmainīt cilvēkus!* Jēzus Kristus nāca pasaulē, lai rādītu cilvēkiem pilnīgi jaunus dzīves veidus un atklātu viņiem pilnīgi jaunu izpratni par visu viņu dzīvi – par ģimeni, darbu, naudu, sabiedrību, radību, un Dievu! Tas ir Dieva pestīšanas un mīlestības mērķis: *Redzi, visu Es daru jaunu.*" (Jņ,atkl. 21:5)

Un apustuļa Pāvila vēstules ir pilnas mudinājumu par pārmaiņām: *ja kas ir Kristū, tas ir jauns radījums (2Kor 5:17),... apģērbiet jauno cilvēku, kas tiek atjaunots atziņā pēc viņa Radītāja tēla...(Kol3:10)* Pāvils mums atgādina, ka mūsu mērķis dzīvē ir līdzināties Kristum viņa domāšanā un dzīvē - *Savā starpā turiet tādu pat prātu, kāds ir arī Kristū Jēzū, (Filip2:5)*

Tas ir mūsu dzīves un ticības mērķis: turēt tādu prātu, kāds ir Kristū Jēzū, ..atjaunoties...apģērbt jauno cilvēku! To nevaram darīt, ja piedalāmies *žurku sacīkstē*. To nevaram darīt, ja esam iesaistīti pieņemtā domāšanā, ierastos aizspriedumos, sašaurinātās iespējās, veco ideju atkārtosānā. Kas pasaulei ir vajadzīgs ir jaunas domas un jauns domāšanas veids. Un ir vajadzīgi jauni cilvēki – ne gados jauni, bet domās jauni! Cilvēki, kuri grib savu dzīvi pārvērst no *žurku sacīkstes* bezcerības uz Dieva valstības neiedomājāmi bagātajām iespējām. Mūsu ticības mērķis ir pārmainīt cilvēkus, un dot viņiem spējas redzēt dzīvē to, ko citi nespēj saredzēt

Tāpēc apustulis Pāvils nāk ar šo ļoti radikālo lūgumu: *netopiet šai pasaulei līdzīgi, bet pārvērtieties, atjaunodamies savā garā, lai pareizi saprastu, kas ir Dieva griba: to, kas ir labs, tīkams un pilnīgs.* Lai saprotam, ko Dievs grib mūsu dzīvē un lai saprotam, kā mūsu dzīve varētu būt *labā, tīkama, un pilnīga*, mums ir jāpārvēršas un jāatjaunojas savā domāšanā un dzīves skatienā.

Viena tēma, kas ir gājusi cauri visiem pēdejo divu nedēļu evaņģēliju lasījumiem ir tā, ka ticība ir pārsteidzoša, ka tā atver

jaunas dzīves iespējas un dod jaunu izpratni par mūsu dzīvi. Pāvils mūs uz to mudina: lai netopam līdzīgi *visiem citiem*, bet lai mēs domājam ar Kristus prātu, redzam ar viņa acīm, līdzī jūtam ar viņa sirdi. Ir pietiekami vecu, ierastu domāšanu pasaulē, ir pietiekami cilvēku, kuriem nav skatiena, enerģijas, gribas vai idejas vairs nepiedalīties dzīves *žurku sacīkstē*, kuri arvien turpinās skriet ar visu spēku, bet paliks vienā vietā; kuru darbi un domas nevedīs nedz viņus nedz pasauli nevienu centimetru tuvāk Dieva valstības pilnīgumam.

Apustulis Pēteris bija reiz tāds. Viņš strādāja grūtas, ilgas stundas kā zvejnieks, pelnīdams pietiekami, savai ģimenei iztiku, dzīvodams sava pagasta robežās, domādams tikai par savu tiešo apkārtni un par rītdienu. Bet Jēzus nāca vienu dienu un viņu aicināja piedalīties jaunā dzīvē. No visa, kas evaņģelijā rakstīts, nedz Pēteris nedz citi mācekļi pilnīgi izprata Jēzus piedāvātā jaunās dzīves un domāšanas iespējas.

Bet nāca šis brīdis, ko Matejs apraksta savā evaņģelijā, kad Pēteris izprata ko pilnīgi jaunu. Pētera dzīvē tas ir tas moments, kad viņš vairs nepiedalījās *žurku sacīkstē* un uz brītiņu ieskatījās jaunās dzīves brīnumainās iespējās. To viņš nebūtu ieguvis no parastās domāšanas, to viņš nebūtu iemācījies no citiem cilvēkiem, bet kā Jēzus viņam izskaidroja: *"Svētīgs tu esi, Sīmani, Jonas dēls, jo miesa un asinis tev to neatklāja, bet Mans Tēvs, kas ir debesīs.* Pēteris to nekad nebūtu atklājis, ja viņš nebūtu darījis to, ko Pāvils mudināja: *netopiet šai pasaulei līdzīgi, bet pārvērtieties, atjaunodamies savā garā, lai pareizi saprastu, kas ir Dieva griba: to, kas ir labs, tīkams un pilnīgs.*

Jaunas domas un jauna dzīve mums nāks tikai tad, kad vairs nevēlēsimies piedalīties *žurku sacīkstes līdzīgai domāšanai* un ļausim lai Dievs mūs pārvērs un atjauno.

Āmen.

Prāv. Dr. Fritz Traugott Kristbergs

2005. gada 21. augustā

Sv. Jāņa latviešu ev.ļut. baznīcā Toronto